

Юлія Григорівна ЯЦИК*(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)*

ТАКТИКО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ ПОТЕРПІЛОГО ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 156-1 КК УКРАЇНИ

У статті досліджено тактико-процесуальні особливості допиту потерпілого під час розслідування кримінальних правопорушень, передбачених статтею 156-1 Кримінального кодексу України, що є однією з найскладніших і найчутливіших категорій злочинів. Наголошено, що допит дитини-потерпілого суттєво відрізняється від допиту дорослого і вимагає глибокого розуміння психології розвитку дитини. Акцентовано на необхідність індивідуального підходу до вивчення особи допитуваного, зокрема, попереднього спілкування з дитиною за участю психолога та у неформальній обстановці. З'ясовано, що це дозволяє з'ясувати психотип, емоційний та психологічний стан, рівень фізіологічного та психологічного розвитку, а також готовність дитини до співпраці. Особливу увагу приділено оцінці ступеня психологічного травмування та ризиків ретравматизації під час слідчих дій, що є пріоритетом у розслідуванні таких злочинів. Детально розглянуто тактичні прийоми, спрямовані на забезпечення довіри та комфорту дитини, такі як створення сприятливої атмосфери, використання доступної мови, уникнення навідних і травмуючих запитань. Наголошено на значенні вибору правильного моменту для допиту та мінімізації його тривалості. Розкрито процесуальні вимоги до фіксації допиту дитини. Окрім традиційного протоколювання, акцентується на важливості та необхідності використання відеофіксації як основного способу фіксації показань. У цьому контексті розглянуто практичну цінність та правові аспекти застосування методики «Зелена кімната» або моделі «Барнахуса».

Ключові слова: криміналістична методика, сексуальна експлуатація, сексуальне насильство, методика розслідування, домагання дитини для сексуальних цілей, тактика допиту, потерпілий, методика «Зелена кімната», модель Барнахуса.

Постановка проблеми. Потерпілою особою від домагання дитини для сексуальних цілей згідно зі ст. 156-1 КК України є: особа, яка не досягла шістнадцятирічного віку, якій повнолітньою особою була зроблена пропозиція зустрічі з метою вчинення стосовно неї будь-яких дій сексуального характеру або розпусних дій, у разі якщо після такої пропозиції було вчинено хоча б одну дію, спрямовану на те, щоб така зустріч відбулася; неповнолітні особи, яким зроблена пропозиція зустрічі

повнолітньою особою з метою втягнення її у виготовлення дитячої порнографії, якщо після такої пропозиції було вчинено хоча б одну дію, спрямовану на те, щоб така зустріч відбулася¹. Відповідно потерпілими особами в кримінальному провадженні є малолітні або неповнолітні особи. З урахуванням указаної специфіки повинно плануватися, організовуватися та здійснюватися досудове розслідування домагання дитини для сексуальних цілей. При цьому вказана ознака впливає не тільки на процесуальний порядок здійснення досудового розслідування в цілому, а й на процесуальні та тактичні особливості проведення окремих процесуальних дій за участю малолітнього/неповнолітнього потерпілого, зокрема допитів.

Процесуальні та тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій, зокрема допитів, розкривають багато вчених в якості самостійного предмета дослідження або в процесі висвітлення більш широкої проблематики. Останнім часом значно зростає кількість напрацювань у царині визначення особливостей допиту дітей через призму недопущення повторної віктимізації. Зокрема, це праці В. О. Малярової, Т. П. Матюшкової, Д. Г. Паляничко, О. В. Пчеліної і т. п. Але, зважаючи на відсутність розробленої методики розслідування домагань дитини для сексуальних цілей, не сформовано криміналістичні рекомендації щодо тактико-процесуальних особливостей проведення допиту потерпілих-дітей під час розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 156-1 КК України.

Метою наукової статті є визначення особливостей допиту потерпілих з урахуванням специфіки домагань дітей для сексуальних цілей і їх впливу на організацію й здійснення досудового розслідування вказаних правопорушень.

Виклад основного матеріалу. Однією з найбільш розповсюджених та інформативних слідчих (розшукових) дій під час розслідування досліджуваної категорії кримінальних правопорушень є допит. Указана процесуальна дія полягає в отриманні доказової інформації під час вербального контакту з особою-носієм цієї інформації. Тобто вказана слідча (розшукова) дія проводиться шляхом спілкування з допитуваною особою. Відповідно продуктивність, а значить і результативність допиту, в тому числі малолітнього/неповнолітнього потерпілого залежать від вміння налагоджувати контакт у ході бесіди, схиляння особи до співпраці, слухати та помічати важливе з-поміж великого потоку інформації, правильно формулювати та влучно ставити питання тощо. При цьому особлива увага повинна приділятися вивченню особи допитуваного й використанню її рис під час планування та безпосереднього проведення допиту. Це є фундаментальним принципом криміналістичної тактики, оскільки ефективність отримання інформації безпосередньо залежить від розуміння

¹ Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131

психологічного стану, особливостей сприйняття та готовності особи до співпраці.

У контексті досліджуваного питання, а саме допиту потерпілих від домагань дитини для сексуальних цілей, ця вимога набуває особливого значення. Важливо заздалегідь поспілкуватися з потерпілим, причому в більшості випадків бажано за участю кваліфікованого психолога та у неформальній обстановці. Такий підхід дозволяє створити атмосферу довіри та мінімізувати стрес, що є критично важливим для отримання достовірних свідчень від дитини. Метою такого попереднього спілкування є з'ясування низки ключових аспектів:

- психотип особи, її емоційний і психологічний стан. Для оптимального вибору тактичних прийомів/комбінацій допиту слідчому потрібно зрозуміти, чи є дитина інтровертом чи екстравертом, наскільки вона емоційно стабільна, чи схильна до замкнутості або, навпаки, до підвищеної збудливості. Це допоможе обрати правильний тон розмови, уникнути провокаційних питань та адаптувати тактику допиту до індивідуальних особливостей дитини. Важливо також оцінити поточний емоційний стан дитини, зокрема, чи перебуває вона у стані шоку, страху, депресії, що може вплинути на її здатність до відтворення подій;

- рівень фізіологічного розвитку та відповідність йому рівня психологічного розвитку особи. Як відомо, діти одного віку можуть мати різний рівень психологічної зрілості. З огляду на що під час підготовки до допиту дитини важливо оцінити, наскільки дитина здатна розуміти складні питання, абстрактні поняття, причинно-наслідкові зв'язки. Це дозволить формувати питання доступною для дитини мовою, уникати термінології, яку вона не розуміє, та адекватно оцінювати її відповіді. Рекомендується залучати психолога ще на етапі підготовки до допиту дитини, оскільки він може допомогти визначити, чи відповідає когнітивний розвиток дитини її хронологічному віку;

- бажання співпрацювати з органами досудового розслідування. Оцінка готовності дитини до співпраці є надзвичайно важливою. Зокрема, важливо з'ясувати, чи відчуває дитина страх перед злочинцем або його погрозами; чи боїться осуду з боку родини чи суспільства; чи розуміє, навіщо потрібен цей допит. Залежно від відповідей на вказані питання слідчий та психолог можуть розробити стратегію мотивації та підтримки дитини задля отримання повних і правдивих показань;

- усвідомлення жертвою характеру дій, учинених по відношенню до неї. Особливістю механізму вчинення домагань дитини для сексуальних цілей є те, що діти, особливо молодшого віку, можуть не усвідомлювати злочинного характеру домагань, сприймаючи їх як «гру», «секрет» або «особливу увагу». З огляду на що під час підготовки до допиту важливо з'ясувати, наскільки дитина розуміє, що сталося, і чи усвідомлює вона, що ці дії були неправильними та протиправними. Це впливає на формулювання питань та інтерпретацію її свідчень;

- наявність психологічного травмування, його ступінь і ризиків

ретравматизації під час досудового розслідування, зокрема в ході проведення допиту тощо. Сексуальні домагання завжди є глибокою психологічною травмою для дитини. Важливо оцінити ступінь цієї травми (гостра реакція на стрес, ПТСР, депресія, тривожні розлади) та ризики повторної травматизації під час слідчих (розшукових) дій. Допит, особливо без належної підготовки та психологічного супроводу, може завдати дитині ще більшої шкоди. Тому слідчий має бути максимально делікатним, використовувати методику «дружнього до дитини правосуддя», обмежувати кількість допитів та їх тривалість, а також забезпечувати участь психолога або інших фахівців, які можуть надати підтримку та допомогти дитині впоратися зі стресом.

Загалом вивчення особи допитуваного, особливо дитини-потерпілого, є запорукою не лише отримання достовірних доказів, а й мінімізації негативних наслідків для психіки дитини, що є пріоритетом у розслідуванні таких злочинів.

З метою забезпечення ефективності допиту потерпілого під час досудового розслідування домагання дитини для сексуальних цілей, а також недопущення повторної травматизації потерпілого в ході проведення такого допиту важливо водночас дотримуватися вимог кримінального процесуального законодавства та використовувати рекомендації стосовно вибору оптимальної методики допиту дітей. Так, відповідно до ст. ст. 223–227 КПК України: допит малолітнього/неповнолітнього потерпілого не може тривати більше 2 годин на день, при цьому не більше 1 години без перерви; потерпілій особі, яка не досягла 16-річного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давання правдивих показань, не попереджуючи про кримінальну за завідомо неправдиві показання; допит малолітнього/неповнолітнього потерпілого проводиться у присутності законного представника, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря. При цьому важливо з'ясувати, чи участь законного представника не може завдати шкоди інтересам малолітнього/неповнолітнього потерпілого. Якщо наявні достатні підстави вважати, що законний представник діє не в інтересах малолітньої/неповнолітньої особи слідчому рекомендується ініціювати питання про обмеження участі законного представника у проведенні окремих процесуальних дій, зокрема допиту потерпілого, або усунення його від участі у кримінальному провадженні. У такому разі до кримінального провадження залучається інший законний представник¹.

Також під час допиту потерпілого при розслідуванні домагання дитини для сексуальних цілей важливо, поряд із вимогами кримінального процесуального законодавства, враховувати емоційно-психологічний стан особи внаслідок потрясіння, отриманого під час учинення протиправного діяння, ще й фізіологічних і психологічних особливостей розвитку особи на кожному з етапів її дорослішання². Зокрема, умови

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.

² Пчеліна О. В., Іванова А. В. Особливості допиту неповнолітніх під час розслідування

домагань однозначно впливають на психологічний стан особи потерпілого. Часто дитина може зазнавати сильного психологічного стресу, який проявляється у вигляді тривожності, страху, депресивних станів або навіть посттравматичного стресового розладу. Ці аспекти є надзвичайно важливими для аналізу критичних моментів події, оскільки вони впливають на пам'ять потерпілого, можливість точного відтворення хронології подій та сприйняття деталей. Завдяки системному вивченню психологічних особливостей можна отримати уявлення про рівень впливу злочину на дитину, що, своєю чергою, може допомогти під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст.156-1 КК України.

Не менш важливими є фізичні та медичні характеристики особи потерпілого, які повинні обов'язково з'ясовуватися під час доказування й задля забезпечення результативності слідчих (розшукових) дій за участі дітей, зокрема допитів. До цього сегменту відносяться дані про вік, фізичний розвиток, конкретні ознаки, які можуть свідчити про можливі тілесні ушкодження або інші наслідки злочинних дій. Важливе значення має встановлення часових рамок та ступеня тілесних змін, які можуть бути підтверджені медичними дослідженнями. Проте при зборі цієї інформації критично важливо дотримуватися етичних стандартів захисту права на приватність потерпілого, уникати повторної травматизації через процес обстеження. З огляду на що рекомендується одночасно проводити декілька процесуальних дій з використанням моделі Банахуса.

Як під час підготовки до допиту потерпілого-дитини, так і на його робочому етапі ключовим є врахування соціодемографічного аспекту в характеристиці особи потерпілого. Зокрема, аналіз соціодемографічних чинників, таких як сімейне оточення, рівень соціально-економічного забезпечення, виховання, культурні та освітні особливості, дозволяє виявити додаткові фактори, які можуть вплинути на сприйняття події дитиною. Врахування цього контексту дає змогу не тільки точніше реконструювати обставини злочину, а й розуміти, як зумовлена поведінкова реакція потерпілого може змінюватися під впливом зовнішніх соціальних факторів. Це знання допомагає забезпечити більш комплексний підхід до аналізу доказів та розробки стратегії розслідування.

Окремо варто звернути увагу на біхевіористичні аспекти під час вивчення особи допитуваного та аналізу свідчень. Поводження потерпілого під час допитів та інших слідчих (розшукових) діях часто характеризується специфічними реакціями – від вираженого страху та невпевненості до поняття розгубленості або навіть ірраціональних емоційних сплесків. Оцінка цих реакцій допомагає слідчим встановити, чи могли певні методики формулювання та задавання питань вплинути на формування свідчень.

кримінальних правопорушень проти статеві свободи та статеві недоторканості особи. *Теоретико-прикладні проблеми кримінального процесу та криміналістики в умовах воєнного стану: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 24 листоп. 2023р.)* / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека», ф-т № 1. Кам'янець-Подільський: ХНУВС, 2023. С. 367.

Детальний біхевіористичний аналіз дозволяє також розпізнати вербальні та невербальні сигнали, які можуть вказувати на достовірність або навпаки певні спотворення в сприйнятті події через травматичний досвід.

Саме комплексна характеристика особи допитуваного, зокрема потерпілого, є важливою для коректного й ефективного проведення як допиту, так і розслідування загалом. Вона забезпечує належну інтерпретацію отриманих доказів і свідчень, сприяє формуванню об'єктивної картини злочину та допомагає уникнути випадкового повторного травматизування потерпілого під час проведення слідчих (розшукових) дій. Водночас така характеристика є базою для розробки профілактичних заходів, а також для проведення подальших досліджень з метою удосконалення методик взаємодії з потерпілими у випадках сексуальних домагань.

Ще однією особливістю проведення допитів потерпілих під час розслідування домагань дитини для сексуальних цілей є рекомендація використовувати методику «зеленої кімнати» чи модель Барнахуса. Зокрема, як указують з цього приводу О. В. Пчеліна, В. Б. Пчелін, «останні є засобами, які дозволяють мінімізувати травматизацію та не допустити ретравматизацію неповнолітнього під час здійснення кримінального провадження, тим самим забезпечуючи найкращі інтереси дитини та впроваджуючи у вітчизняній кримінальній юстиції правосуддя, дружнього до дитини»¹.

При цьому важливо розуміти сутність методики «Зелена кімната» і моделі Барнахуса й відмінності між ними. Методика «Зелена кімната» – це набір рекомендацій щодо методів і порядку проведення інтерв'ювання (допиту/опитування) дітей з урахуванням їх вікових та психологічних особливостей. Основною метою є мінімізація та недопущення повторної травматизації психіки дитини. Ключовими умовами ефективності методики «Зелена кімната» є:

1) проведення допиту або опитування дитини із дотриманням принципу «формули ефективної взаємодії з дитиною»: «безпечне місце» + «безпечний дорослий» = «дитина у безпеці»;

2) дотримання рекомендованих фаз (етапів) проведення допиту або опитування дитини².

Цей підхід забезпечує психологічну підтримку дитини та сприяє отриманню точнішої інформації під час інтерв'ювання³.

На відміну від методики «Зелена кімната», модель Барнахуса – це не сукупність певних рекомендацій, а місце, де багатопрофільна команда з

¹ Пчеліна О. В., Пчелін В. Б. Алгоритм застосування методики «Зелена кімната» та моделі «Барнахус» у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх. *Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference*, January 31, 2025. Valencia, Kingdom of Spain: International Center of Scientific Research, 2025. С. 80–83.

² Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. Київ, 2021. С. 19.

³ Там само. С. 19.

представників правоохоронних органів, суду, соціальних служб, медицини і служб психічного здоров'я співпрацюють, щоб забезпечити дітям-жертвам або свідкам насильства скоординований захист, послуги та правосуддя, як за своєю формою та змістом є дружніми до дітей. Основна мета такої моделі – уникнення повторної травматизації дитини та ефективно вибудовування системи її захисту через співпрацю у дружньому для дитини середовищі¹.

З вищенаведеного помітно, що основна відмінність між методикою «Зелена кімната» та моделлю «Барнахус» полягає в тому, що «перша застосовується в кримінальному провадженні по відношенню до неповнолітнього незалежно від його процесуального статусу та різновиду вчиненого кримінального правопорушення, а друга – тільки до неповнолітнього, який є потерпілим чи свідком насильницького кримінального правопорушення»².

Заключний етап допиту потерпілого у досліджуваній категорії кримінальних проваджень (тобто, де потерпілою є дитина від сексуальних домагань) є критично важливим і полягає у точній фіксації ходу й результатів цієї процесуальної дії. Особливості цього заключного етапу обумовлюються водночас декількома взаємопов'язаними факторами, які мають забезпечити як процесуальну бездоганність, так і максимальний захист дитини.

По-перше, мова йде суворе дотримання кримінальних процесуальних вимог до фіксування слідчих (розшукових) дій, зокрема допитів. Так, згідно з КПК України фіксація допиту є обов'язковою і має відповідати суворим вимогам, щоб забезпечити допустимість отриманих доказів. Таке фіксування здійснюється шляхом протоколювання, тобто складання детального протоколу допиту, де зазначаються всі учасники, час, місце проведення, попередження про права та обов'язки, поставлені питання та отримані відповіді. Усі суттєві обставини, а також невербальна поведінка, яка може бути важливою (якщо це не суперечить принципам дружнього правосуддя), мають бути відображені в протоколі допиту. При цьому як під час проведення допиту, так і його фіксації повинні бути дотримані певні процедури, які стосуються забезпечення присутності законного

¹ Гриценко Л. Барнахус – ефективна система (модель) роботи з дітьми, що постраждали від насильства або стали свідками такого. *Higher School of Advocacy*. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/barnahus-efektyvna-systema-model-roboty-z-ditmy-shho-postrazhdaly-vid-nasyilstva-abo-staly-svidkami-takogo-2>; Модель Барнахус для дітей, що постраждали або стали свідками насильства. *Національна школа суддів України*. URL: <https://nsj.gov.ua/ua/news/model-barnahus-dlya-ditey-sho-postrajdali-abo-stali-svidkami-nasilstva/>; Пчеліна О. В., Пчелін В. Б. Алгоритм застосування методики «Зелена кімната» та моделі «Барнахус» у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх. *Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference*, January 31, 2025. Valencia, Kingdom of Spain: International Center of Scientific Research, 2025. С. 80–83

² Пчеліна О. В., Пчелін В. Б. Алгоритм застосування методики «Зелена кімната» та моделі «Барнахус» у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх. *Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference*, January 31, 2025. Valencia, Kingdom of Spain: International Center of Scientific Research, 2025. С. 80–83.

представника (батьків, опікунів), педагога та/або психолога, що гарантує захист прав дитини та мінімізує психологічний тиск, а також підписання протоколу всіма учасниками допиту та забезпечення відповідності його змісту фактичному перебігу подій.

По-друге, використання методики «Зелена кімната» чи моделі «Барнахус», адаптованих до роботи з дітьми, які постраждали від насильства, кардинально змінює підхід до фіксації. Застосування названих спеціалізованих методик/моделей передбачає відеофіксацію допиту дитини. Замість багаторазових допитів, які ретравматизують дитину, методика передбачає проведення одного-двох основних допитів, які повністю фіксуються на відео. Це дає змогу уникнути необхідності повторювати свідчення перед різними інстанціями (слідчий, прокурор, суддя), що є вкрай травматичним для дитини. Відеозапис дозволяє експертам, суду та іншим учасникам кримінального провадження в подальшому ознайомитися з показаннями дитини без її безпосередньої присутності в травмуючих умовах. Ще однією особливістю використання згаданих методик/моделей є те, що допит проводиться в максимально комфортних, безпечних і дружніх для дитини умовах. Зокрема, допит проводиться фахівцем, який має спеціальну підготовку з роботи з дітьми, часто за участю психолога, педагога, а іноді й медичного працівника. Слідчий або прокурор можуть спостерігати за допитом через одностороннє дзеркало або відеозв'язок, мінімізуючи безпосередній контакт із дитиною, але зберігаючи контроль над процесом. Відповідно, фіксація ходу та результатів допиту за такими методиками/моделями стає не просто протокольним обов'язком, а інструментом забезпечення справедливості та благополуччя дитини-потерпілого.

Висновки. Отже, допит потерпілого під час досудового розслідування домагання дитини для сексуальних цілей, хоча й є інформативною слідчою (розшуковою) дією, вирізняється трудомісткістю під час його підготовки та проведення. Ефективність цієї процесуальної дії полягає не тільки в отриманні максимально повних і детальних показань потерпілого в міру його обізнаності, а й недопущенні його ретравматизації. З огляду на що результативність досліджуваного різновиду допиту на пряму залежить від одночасного дотримання вимог кримінального процесуального законодавства та використання криміналістичних рекомендацій стосовно вибору оптимальної методики допиту дітей (як-то методика «зеленої кімнати», модель Барнахуса).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гриценко Л. Барнахус – ефективна система (модель) роботи з дітьми, що постраждали від насильства або стали свідками такого. *Higher School of Advocacy*. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/barnahus-efektyvna-systema-model-roboty-z-ditmy-shho-postrazhdaly-vid-nasylstva-abo-staly-svidkamy-takogo-2>.

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
4. Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. Київ, 2021. 48 с.
5. Модель Барнахус для дітей, що постраждали або стали свідками насильства. *Національна школа суддів України*. URL: <https://nsj.gov.ua/ua/news/model-barnahus-dlya-ditey-sho-postrajдали-abo-stali-svidkami-nasilstva/>.
6. Пчеліна О. В., Іванова А. В. Особливості допиту неповнолітніх під час розслідування кримінальних правопорушень проти статеві свободи та статеві недоторканості особи. *Теоретико-прикладні проблеми кримінального процесу та криміналістики в умовах воєнного стану*: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 24 листоп. 2023р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека», ф-т № 1. Кам'янець-Подільський: ХНУВС, 2023. С. 367–371.
7. Пчеліна О. В., Пчелін В. Б. Алгоритм застосування методики «Зелена кімната» та моделі «Барнахус» у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх. *Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, January 31, 2025. Valencia, Kingdom of Spain: International Center of Scientific Research, 2025. С. 80–83.*

Стаття надійшла до редакції 02.03.2025

Yulia H. YATSIK,
Postgraduate Student
(*Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine*)

TACTICAL AND PROCEDURAL FEATURES OF INTERROGATION OF A VICTIM DURING THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES PROVIDED FOR BY ARTICLE 156-1 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE

The article investigates the tactical and procedural features of interviewing victims during the investigation of criminal offenses stipulated in Article 156-1 of the Criminal Code of Ukraine, which is one of the most complex and sensitive categories of crimes. It emphasizes that interviewing child victims significantly differs from interviewing adults and requires a profound understanding of child developmental psychology. The necessity of an individualized approach to studying the personality of the interviewee is highlighted, specifically through preliminary communication with the child involving a psychologist and conducted in an informal setting. It is noted that this approach allows for identifying the child's psychotype, emotional and psychological state, level of physiological and

psychological development, as well as their willingness to cooperate. Particular attention is paid to assessing the degree of psychological trauma and risks of retraumatization during investigative actions, which is a priority in investigating such crimes. The article elaborates on tactical techniques aimed at ensuring the child's trust and comfort, such as creating a favorable atmosphere, using accessible language, and avoiding leading or traumatizing questions. Emphasis is placed on selecting the appropriate moment for the interview and minimizing its duration. Procedural requirements for recording the child's interview are described. In addition to traditional protocoling, the importance and necessity of video recording as the primary method of documenting testimony are emphasized. In this context, the practical value and legal aspects of using the "Green Room" methodology or the "Barnahus" model are examined.

Keywords: *forensic methodology, sexual exploitation, sexual violence, investigation methodology, child grooming, interview tactics, victim, "Green Room" methodology, Barnahus model.*